

పటాలరాముడు వీరమరణము పొందుట - తట్టుకోట
బుస్సీ సేనల వశమగుట

ప్రాణముతోను పటాలరాముడు గొంతుకోసినారు
తట్టుకోటలో జండాకొయ్య యెత్తించినారు
తట్టుకోట పట్టుకొన్నారు ప్రాంచిషారూదా
తట్టుకోట క్రిందవచ్చి మకాము చేసిరి
యాథై రెండు రేఖలాలుగా మోహరా లైతిరి
గుండుమందు వేసియుపుడు గట్టన చేసిరి
ఘళఘళయని కాల్చినారు టుపాకులంతాను
లక్కుతోను గట్టియున్నది పుట్టుకోటయును
ధాంధాంమని ఫిరంగులు వారే కాల్చిరి
గుండుచెబ్బకు బెత్తుడుకమ్మ సాగుతువున్నది
సాధ్యానికి రాకయున్నది పుట్టుకోటయున్న
సీమ వుడుములు తెప్పించినారు ప్రాంచిదొరలుదా
కోటపై గా తగిలించినారు జాతులపారుదా
వుడుము తోక పట్టుకొని లగ్గల కెక్కిరి
యెక్కివచ్చే దండును యుపుడు కన్నలజూచెను
పుట్టుకోటలో వున్నదయ్య భేరిరామకౌ
మున్నారు భేరిస్తీలు కోటలోయున్నారు
అందరికన్న పెద్దదాది భేరిరామకౌ
అలంగాలకే యెక్కినాది భేరిరామకౌ
కోటలక్రింద చూచినాది భేరిరామకౌ
అక్కడనుండి వచ్చినాది భేరిరామకౌ
రాజ దిషాణము వచ్చినాది భేరిరామకౌ
స్తుల నందరిని పిలిచినాది భేరిరామకౌ
అమ్మలార చెల్లెలార అమ్మలార రండు
పుట్టుకోట కమ్మినారు ప్రాంచిదొరగారు
రామరామ యనంత కాలము రాజ్యమేల లేము
జగము యుండువరకు మనము వుండబోతామూ
దై ర్యాపు మాటలు పలికినాది భేరిరామకౌ

యెన్నిదినములు బ్రతికినగాని చావే సిరమాను
పారి పారి దిపాణములకే కడలివచ్చినారు
పారిపారి పురుషులంతా బేరము చేయబోయినారు
పాడబేరము జీయగాను పారేబోయిరి
తక్కడ గుండులు పలాలు గుండులు వీపున గట్టిరి
మనిషి మనిషికి వక్కలాకులు చేతను పట్టిరి
ముసలివారిని బట్టియపుడు గొంతులు గోసిరి
యడాయడా శాలలబట్టి గొంతులు గోసిరి
పాలుత్రాగే బిడ్డలనంతా వీపున గట్టిరి

పుట్టుకోటలో భేరిస్త్రీలు బుస్సీ సేనలతో పోరుట
అలంకారము యెక్కునారు భేరిస్త్రీలుదా
యెక్కువచ్చు ప్రాంచిదండును కన్నుల చూచిరి
వడిశాలలో రాఘ్వుచెక్కరి భేరిస్త్రీలుదా
వడిగా యపుడు రువ్వినారు రాఘ్వు అయితేను
వడిశాలక్రింద మూడువేలు మరణము జెందిరి
రవిడి గుండులు దొరలించినారు భేరిస్త్రీలుదా
యెద్దుల కపుడు కాగుతున్నవి అంబటే శానాలు
పలుపులువేసి బట్టినారు అంబటి శానాలు
శానలంతయు నొర్లించారు రాణువుల వైగాను
శానలక్రింద రెండువేలకు మరణము జెందిరి
నాటినమాను తీసినారు భేరిస్త్రీలుదా
గిరగిరమని త్రిప్పినారు నాటిన మానును
దండుమిాదికే నాటిన మానును తాయిగ విడిచిరి
మానులక్రింద మూడువేలు మరణము జెందిరి
బురుజలక్రింద జేరనివ్వరు భేరిస్త్రీలుదా
సింహములాగు విడబడినారు భేరిస్త్రీలుదా
యేనుగులయొక్క తొండముబట్టి వెనుక పెట్టినారు
అక్కడక్కడ పారాలన్ని వెనుకనే వచ్చింది
పట్టాలుగేలు సాము చేసిరి భేరిస్త్రీలుదా
చక్రములాగు తిరిగినారయ్య భేరిస్త్రీలుదా

వేటువేటున నరికినారు యేనుగుల గుంపూను
 కోటక్రింద సారాలన్ని సాపుగ జంపిరి
 అప్పడట్లూ వున్నడయ్య హైదరుజంగోజి
 ప్రాంచివారి బేటికివచ్చి సలాముచేసేను
 యిపుడు జరిగేయద్దం ఎవరిదన్నారు ప్రాంచిగారుదా
 భేరిస్తీల యుద్ధమిపుడు జరుగుతుయున్నాది
 ఖరుజలక్రింద చేరనివ్వరు భేరిస్తీలుదా
 గెలువలేము గెలువలేము భేరిస్తీలను
 మూడుపుట్ల నల్లముదుకే వుత్తరు విష్ణించు
 ఈమాటలను విన్నడయ్య ప్రాంచిదారగారు
 ఉపీతీసి దిగువనుగొట్టె ప్రాంచిదారగారు
 చేతివేలు కొరికెనయ్య ప్రాంచిదారగారు
 మూడు నిమిషములలో తీస్తిని మూడు దుర్గాలు
 ఆరు నిమిషములలో తీస్తిని ఆరణి బహ్యరి
 యిట్టి యుద్ధము గేను యెక్కడ చూడలేదయ్య
 పల్లె బొబ్బిలిమీదతెచ్చె పాశిష్ట రాజు
 పల్లెబొబ్బిలి కాదురయ్య పట్టుంబొబ్బిలిగా
 యారీతిగా ఇల్కునాడు ప్రాంచిదారగారు
 మూడుపుట్ల నల్లముందుకే వుత్తరువిచ్చేను
 యుత్తరవు తెచ్చినాడయ్య హైదరుజంగోజి
 మూడుపుట్ల నల్లముందు నల్లముందు భూమినపర చెను
 రవ్వులు చాలాపరచెను మందుకులోగాను
 విచ్చుకత్తులు సాసకత్తులు మందున వేసిరి
 నాలుగుప్రక్కల మందుతాళ్ళు తగిలించినారు
 నిప్పులు బెట్టడి జాతులవారు వెంబడియున్నారు
 మన్నాట కపాతుగుఱ్ఱము ముందుగ నిలిచెను
 శ్రీరామరామ యంటువారు వస్తువున్నారు
 గుఱ్ఱమని దూకినారు భేరిస్తీలుదా
 గుద్దిగుద్ది చంపినారు గుఱ్ఱము లన్నియు
 పట్టాడెబ్బు పదిమంది తాయిగ చచ్చిరి
 కత్తులతిప్పి పోయినదూరము వీనుగులు పడినాది

యింతవరకు గాయములేదు భేరీస్తీలకు
 నాలుగుప్రక్కల త్రిప్పినారు కవాతు గుణములను
 తెలియక వచ్చి నల్లమందులో గొబుఖన దూకిరి
 నాలుగు ప్రక్కల నిప్పులయిన పెట్టినారు యపుడు
 భగ్గుభగ్గున రగిలియపుడు మంటలు లేచను
 మలమలయని మాడినారు భేరీస్తీలుదా
 యారీతిగా చచ్చినారు భేరీస్తీలుదా
 అలంగాలకే యెక్కినారు ప్రాంచిదొరులూద
 అచ్చుటయుండు వెండిబంగారము బండికి యెక్కించి
 బంగారువెండి డేరాచంతకు పంపించినాడు
 పుట్టకోట పరిశుద్ధంచేసిరి ఆ నిమిషములోన
 పుట్టకోటలో జండాకొయ్య యెత్తించినారు
 పుట్టకోట పట్టకొన్నాడు ప్రాంచిదొరగారు
 రాజగారి తెల్లజండా యెత్తించినారు
 మూలబురుజ క్రిందికివచ్చి మకాము చేసిరి
 రామలక్ష్మిణి ఫిరంగిలాడ మోహరా లెత్తిరి
 అరవై మాడు లేఖలాలుగా మోహరా లెత్తిరి
 ఘళఘళయని కాల్చినారు ఫిరంగియపుడుదా
 తొలిదెబ్బకు మూలబురుజ బద్ధలాయేనేము
 గడ్డగడ్డగా విరిగియపుడు భూమినపడినాది
 అలంగాలకు యెక్కినాది ప్రాంచిదండుదా
 మూలబురుజన వున్నాడయ్య ముత్క్యల పాపయ్య
 యూబదిముగ్గురు యెల్కువొరలు చిక్కియున్నారు
 అప్పడేమని చెప్పినాడయ్య ముత్క్యల పాపయ్య
 అన్నలార తమ్ములార నా యన్నలార రండు
 మించివచ్చెను మించివచ్చెను యుద్ధమిపుడుదా
 రంగయ్యతో చెప్పనుపోతే జాగుతాతుంది
 జగముయుండు కాలమువరకు వుండపోతామా
 యిచ్చుటచ్చిన చారికిగాని వీరస్వరము
 కై ర్యాపుమాటలు చెప్పినాడయ్య ముత్క్యలపాపయ్య
 ముందువెనుక చూడవలడు దండుకులోగాను

మిాదుబలములు చూపుమయ్య దండుకులోగాను
యారీతిగా చెప్పినాడు ముత్యాల పాపయ్య
శారాతేజిమిాదనే యపుడు కొలువు తీరినాడు
చవుకుతో ఆపుడు తట్టినాడు శారాతేజీని
వారివెంబడి వస్తున్నారు యెల్మాబిడ్డలు

ముత్యాల పాపయ్య బుస్తీ సేనతో పోరాదుట
దండుమిాదనే కలపటమయిరి యెల్మాబిడ్డలు
పోటుయాటెలు వేసుకొనిదా తాయిగ దూకిరి
యెక్కివచ్చే ప్రాంచిదండును కన్నులచూచిరి
ఘళఘళయని కాల్పియపుడు యుద్దము చేసిరి
వంచినట్టి యాటెలతోను వాదులు చేసిరి
కోట వెలుపలికి దుమికిరేము వెంగళ రాయుడు
ఆ వెంబడి దుమికినారు యెల్మాబిడ్డాలు
మెడనుబట్టి పీపుమిాద శాకునబొడిచిరి
మోకాలు లోతు నశ్తురుయాడ మొనసిబారెను
తిన్నవంటి పప్పాయన్నము ముద్దగ బడినాది
పోయనంతదూరము పీనుగులు పడినావి
దండుకున్నారు మనుష్యాలను నరుకుతున్నారు
అప్పాడేమని చెప్పినాడయ్య హాయివరుజంగోజి
ప్రాంచిగారి బేటికివచ్చే హాయిదరుజంగోజి
సలామనగా టోపీతీసెను ప్రాంచిదొరగారు
యిప్పాడు జరుగు జగడము యెవ్వరిదన్నాడు
ముత్యాల పాపయ్య జగడము జరుగుతున్నాది
జయించ లేము జయించ లేము ప్రాంచీదొరగారు
రెండుపుట్ల నల్లమండుకే ఉత్తరవు లివ్వండి
రెండుపుట్ల నల్లమండుకు ఉత్తరవు లిచ్చేను
రెండుపుట్ల నల్లమండు భూమిన పరచెను
రవ్వులు నిండుగ గలిపినారు దండుకులోగాను
నాలుగుప్రక్కల నిప్పాలత్రాభు తగిలించిరేము
భగ్గుభగ్గున మంటలు యపుడు భగ్గున రగిలెను
మండుకుముందు దుసుకినాడయ్య ముత్యాల పాపయ్య